

M. W.
CRAVEN

MARIONETĖS

Iš anglų kalbos vertė
Gerda Šalengaitė

Sofoklis

VILNIUS, 2022

*Skiriu savo žmonai Joanne'ai ir
amžinatilsį mamai Susanai Avison Craven –
be jų šios knygos nebūtų.*

Aukojimas:

1. Žudymas religinio aukojimo metu.
2. Žudymas, paprastai auką sudeginant.

Šis akmeninis ratas – senovinė, rami vieta. Jo akmenys – tylūs sergėtojai. Sustingę stebėtojai. Granitas blizga nuo ryto rasos. Akmenys ištvėrė daugiau nei tūkstantį žiemų ir, nors sudulėję ir apskaldyti, niekada nepasidavė nei laikui, nei metų kaitai, nei žmogui.

Rate stovi vyras – vienišas, apsuptas blankių šešėlių. Jo veidas išvagotas raukšlių, ilgi, glotnūs žili plaukai rėmina pliką dėmėtą galvos odą. Jis liesas lyg negyvėlis, išvargintą kūną krečia drebulys. Galva nunarinta, pečiai pakumpę.

Jis nuogas ir netrukus mirs.

Stipria viela pririštas prie geležinės sijos. Viela įsirėžusi į odą, bet jam tai neberūpi: kankintojas jį nukamavo.

Vyras ištiktas šoko ir mano, kad daugiau skausmo nebeištvers. Jis klysta.

– Pažvelk į mane. – Kankintojo balsas abejingas.

Senis buvo išteptas želė primenančia medžiaga, dvokiančia benzinu. Jis pakelia galvą ir pažvelgia į žmogų su gobtuvu.

Jo kankintojas laiko žiebtuvėlį *American Zippo*.

Ir dabar užklumpa baimė. Pirmykštė ugnies baimė. Vyras žino, kas nutiks, ir žino, kad negali to sustabdyti. Jo kvėpavimas tampa negilus ir padrikas.

Zippo pakyla iki jo akių lygio. Senis mato paprastą to žiebtuvėlio grožį. Tobulos linijos, griežtas korpusas. Modelis nepakito per pastarąjį šimtmetį. Spragtelėjimas – ir žiebtuvėlis atsidaro. Nykštys sujuda, ir ratukas atsimuša į akmenėlį. Pažyra žiežirbų lietus, tada pasirodo liepsna.

Jo kankintojas nuleidžia degantį žiebtuvėlį. Katalizatorius pagauna liepsną. Išbadėjusios liepsnos prabunda, tuomet ima slinkti vyro ranka.

Skausmas užklumpa akimirksniu, it kraujas būtų virtęs rūgštimi. Vyro akys išsiplečia iš siaubo, visi raumenys sustingsta. Rankos susigniaužia į kumščius. Jis bando rėkti, bet riksmas įstringa gerklėje. Jis ima springti savo krauju ir išspaudžia tik gailų prislopintą garsą.

Vyro kūnas spragsi ir vartosi kaip mėsa įkaitusioje orkaitėje. Kraujas, riebalai ir vanduo teka rankomis ir varva nuo pirštų.

Tamsa užgula akis. Skausmas blėsta. Kvėpavimas darosi nebe toks greitas ir atkaklus.

Senis miršta. Jis nežino, kad daug vėliau, kai katalizatorius išdegs, jo paties riebalai pakurstys ugnį. Jis nemato, kaip liepsnos išdegina ir sudarko tai, kas buvo išraižyta ant krūtinės.

Bet tai vis tiek įvyksta.

PIRMAS SKYRIUS

Po savaitės.

Tilė Bredšou turėjo problemą – o jų nemėgo. Problemos moterį tiesiog nervino. Ji nebuvo itin pakanti abejonėms ir nežinia, tad nerimavo.

Ji apsidairė, ar yra su kuo pasidalyti savo atradimais, tačiau Sunkių nusikaltimų tyrimo skyriaus biuras buvo tuščias. Žvilgtelėjusi į laikrodį pamatė, kad tuoj vidurnaktis. Ji ir vėl dirbo iš-tisas šešiolika valandų. Tilė parašė žinutę motinai, atsiprašė, kad anksčiau nepaskambino.

Vėl atsisuko į ekraną. Nors ir žinojo, kad tai ne gedimas, ma-tant tokius rezultatus galima numanyti, jog teks juos patikrinti tris kartus. Tilė vėl įjungė programą.

Užsiplikiusi vaisinės arbatos, ji žvilgtelėjo į eigos juostą, kad pažiūrėtų, kiek teks laukti. Penkiolika minučių. Bredšou atidarė savo kompiuterį, prijungė ausines ir suvedė „Prijungti klaviatūrą“. Po keleto sekundžių jau buvo įsijautusi į *Dragonlore*, internetinį vaidmenų žaidimą.

Fone programa apdorojo jos suvestus duomenis. Bredšou nė karto nepatikrino SNTS* kompiuterio.

Ji nedarė klaidų.

* SNTS – Sunkių nusikaltimų tyrimo skyrius (čia ir toliau – *vert. past.*).

Po penkiolikos minučių Nacionalinės nusikaltimų agentūros logotipas pranyko ir pasirodė tie patys rezultatai. Ji suvedė „Atjungti klaviatūrą“ ir išėjo iš žaidimo.

Buvo dvi galimybės. Arba rezultatai tikslūs, arba įvyko matematiškai neįmanomas atsitiktinumas. Pirmąkart pamačiusi rezultatus apskaičiavo, kokia tikimybė, kad tai įvyko atsitiktinai, ir tas skaičius siekė daugybę milijonų. Tam atvejui, jeigu kas nors apie tai paklaustų, ji įvedė šį matematikos uždavinį į savo sukurtą programą ir ją paleido. Iššoko rezultatas – leidžiamos paklaidos skalės ribose. Ji nenusišypsojo suvokusi, kad išsprendė uždavinį greičiau už kompiuterį, naudodamasi *savo pačios* sukurtą programa.

Bredšou nebuvo tikra, ką daryti toliau. Jos viršininkė detektyvė inspektorė Stefanė Flin dažniausiai būdavo maloni, tačiau praėjo *tik* savaitė nuo tada, kai jiedvi pasikalbėjo apie tai, kada dera skambinti detektyvei į namus. Leidžiama skambinti tik tuomet, kai įvyksta kas nors *tikrai* svarbaus. Bet... kadangi detektyvė inspektorė sprendė, kas svarbu, o kas ne, kaip Tilei žinoti jos nepaklausus? Visa tai atrodė pernelyg painu.

Bredšou troško, kad tai būtų matematinė problema. Ji *suprato* matematiką. Bet nesuprato detektyvės inspektorės Flin. Prikan-do lūpą, tuomet nusprendė.

Peržiūrėjo rezultatus ir parepetavo, ką sakys.

Informacija buvo susijusi su naujausiu SNTS taikiniu – vyru, kurį spauda praminė Aukotoju. Kad ir kas jis buvo – jie iš anksto nusprendė, kad tai vyras, – atrodė, jog labai nemėgsta į septintą aštuntą dešimtį įkopusių vyrų. Tiesą sakant, jam taip nepatiko senyvi vyrai, kad juos degino.

Bredšou tyrinėjo naujausios – trečiosios – aukos duomenis. SNTS pasirodė įvykio vietoje po akimirkos. Pareigūnai ne tik nustatydavo serijinių žudikų ir serijinių prievartautojų pasirodymą, bet ir buvo atsakingi už bet kokio analitinio šaltinio išdavimą bet kurioms policijos pajėgoms, pradėjusioms sudėtingos

ar iš pirmo žvilgsnio motyvo neturinčios žmogžudystės tyrimą. Aukotojas atitiko visus SNTS kriterijus.

Kadangi ugnis taip sunaikindavo kūnus, kad jie nė *nepriminė* kūnų, skrodimas nebuvo vienintelis metodas, kurio ėmėsi ATB, Aukštesnysis tyrimų biuras Kambrijoje. Buvo kreiptasi į SNTS. Po skrodimo SNTS parengė lavoną kompiuterinės tomografijos tyrimui. Tai buvo sudėtingas medicininio tyrimo metodas. Jam atlikti naudojama rentgeno spinduliuotė ir kontrastas, kuris padeda sukurti 3D tipo kūno vaizdą. Šis metodas skirtas gyviesiems, bet veiksmingas ir su mirusiaisiais.

SNTS neturėjo išteklių įsigyti savo kompiuterinio tomografo, jokia teisėsaugos įstaiga neturėjo, tačiau susitarė išsinuomoti jį tam tikram laikotarpiui, jei situacija to reikalaus. Aukotojas nepaliko jokių pėdsakų nužudymo ar pagrobimo vietose, ir ATB buvo pasirengęs išbandyti viską.

Bredšou giliai įkvėpė ir surinko detektyvės inspektorės Flin numerį.

Ji atsiliepė po penkto pyptelėjimo. Pasigirdo suirzęs balsas.

– Klausau?

Žvilgtelėjusi į laikrodį Bredšou įsitikino, kad jau po vidurnakčio, ir pasisveikino:

– Labas rytas, detektyve inspektore Flin. Kaip laikotės?

Kalbėdama apie tai, kada dera skambinti po darbo valandų, detektyvė inspektorė Flin taip pat paragino ją būti mandagesnę su kolegomis.

– Tile, – subambėjo Flin, – ko nori?

– Noriu su jumis pakalbėti apie bylą, detektyve inspektore Flin.

Flin atsiduso.

– Ar gali mane vadinti tiesiog Stefane? Arba Stef? Ar bose? Tiesą sakant, mes ne taip toli nuo Londono, tad gali vadinti net viršininke.

– Žinoma, detektyve inspektore Flin.

– Ne... Norėjau pasakyti, ar galėtum... Na, nesvarbu.

Bredšou palaukė, kol Flin baigs, tuomet tarė:

– Ar galėčiau jums pranešti, ką radau?

Flin suniurzgė.

– Kiek dabar valandų?

– Pusė pirmos.

– Na, tęsk. Kas tokio svarbaus, kad negalėjai sulaukti ryto?

Flin išklausė ją, tuomet uždavė keletą klausimų ir baigė pokalbį. Bredšou atsilošė kėdėje ir nusišypsojo. Gerai padarė, kad paskambino. Taip sakė pati detektyvė inspektoriė Flin.

Flin atvyko po pusvalandžio. Šviesūs detektyvės plaukai buvo susivėlę, veidas be makiažo. Bredšou apskritai nesidažė – manė, kad tai kvaila.

Bredšou paspaudinėjo keletą mygtukų ir atnešė šūsnį nuotraukų.

– Tai visos liemens nuotraukos, – pasakė ji.

Tuomet ėmė aiškinti, kaip veikia tomografas.

– Jis gali atpažinti žaizdas ir lūžius, kuriuos kartais praleidžia skrodimo tyrimas. Jis ypač naudingas, kai auka stipriai apdegusi.

Flin visa tai jau žinojo, bet vis tiek klausėsi. Bredšou suteikdavo informaciją tada, kai jai buvo patogu, ir nevalia jos skubinti.

– Skerspjūvio nuotraukos sako nedaug, detektyve inspektoriė Stefane Flin, bet pažvelkite čionai. – Bredšou ištraukė fotoroboto nuotrauką, šįkart iš apačios.

– Kas per velnias?.. – spoksodama į ekraną paklausė Flin.

– Žaizdos, – atsakė Bredšou. – Jų daugybė.

– Taigi skrodimo metu buvo nepastebėta daugybės įpjovų?

Bredšou papurtė galvą.

– Aš irgi taip maniau.

Ji paspaudė mygtuką ir jiedvi apžiūrėjo žaizdų aukos krūtinėje 3D vaizdą. Programa surūšiuo iš pirmo žvilgsnio atsitiktines įpjovas. Galų gale jos visos susidėjo į visumą.

Moterys žiūrėjo į galutinį vaizdą. Jame nebuvo nieko atsiktinio.

– Ką darysime dabar, detektyve inspektore Flin?

Flin sudvejojo prieš atsakydama.

– Ar paskambinai mamai ir pasiaiškintai, kodėl dar nesi namuose?

– Parašiau jai žinutę.

– Tai nusiųsk dar vieną. Pranešk, kad šiandakt negrįši.

Bredšou ėmė spaudinėti savo mobiliojo ekraną.

– Kokią priežastį pasakyti?

– Pasakyk jai, kad kelsime direktorių iš lovos.